

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 lipca 2023 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U z 2022 r., poz. 1009 ze zm.) stwierdził, że R. R. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 9668,24 zł, w tym:

1) z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 01.2015 r. do 06.2015 r. w kwocie: 3514,84 zł

odsetek za zwłokę: 2680 zł

2) z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 01.2015 r. do 06.2015 r. w kwocie: 1676,46 zł

odsetek za zwłokę: 1281 zł

3) z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 01.2015 r. do 06.2015 r. w kwocie: 292,94 zł

odsetek za zwłokę: 223 zł.

Wskazano, że na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, odsetki naliczane będą nadal do dnia zapłaty włącznie z tym dniem. Odsetki za zwłokę naliczane są na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325).

W uzasadnieniu organ rentowy podkreślił, że płatnik składek nie dopełnił obowiązku określonego w art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w związku z tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych, działając na podstawie art. 83 ust. 1 ww. ustawy, określił wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. (decyzja k. 14 akt ZUS)

Od powyższej decyzji ubezpieczony złożył odwołanie w ustawowym terminie do Sądu Okręgowego w Łodzi, informując, że nie zgadza się z decyzją, podnosząc że składki przedawniają się po upływie 5 lat.

(odwołanie k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji a nadto o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniósł niezasadność podniesionego zarzutu przedawnienia, z uwagi na zwieszenie biegu terminu przedawnienia w okresach: 14.02.2017 – 13.10.2020 r – od wszczęcia postępowania w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym przez płatnika do prawomocnego wyroku SA w Warszawie , od 29.06.2023 r do nadal – od wszczęcia postępowania w przedmiocie stwierdzenia zadłużenia za okres od stycznia do czerwca 2015 r do prawomocnego zakończenia niniejszego postępowania odwoławczego.

(odpowiedz na odwołanie – k. 5)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny :

Wnioskodawca R. R. został poinformowany pismem z dnia 14.02.2017 r, odebrany przez niego w dniu 17.02.2017 r, że zostało wszczęte postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia podlegania do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. (bezsporne, decyzja wraz z dowodem doręczenia w aktach ZUS/)

Decyzją z dnia 9.03.2017 r ZUS III Oddział w W. ustalił podleganie R. R. ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w okresach: 1.09.2010 – 31.08.2012 r (w oparciu o art. 18 a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, tj. od podstawy stanowiącej 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia), 1.09.2012 – 1.06.2015 (od podstawy 60 % prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe).

/decyzja w aktach ZUS/

Wyrokiem z dnia 17.09.2018 roku (...) w sprawie XIV U 832/17 oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 9.03.2017 r. Wyrokiem z dnia 13.10.2020 r SA w W. w sprawie III AUA 104/19 oddalił apelację wnioskodawcy.

/bezsporne – odpisy wyroków w aktach ZUS/

W dniu 29.06.2023 r wnioskodawca został poinformowany o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, FP, FGSP oraz o możliwości czynnego udziału w postępowaniu. Do pisma załączono zestawienie należności.

/pismo wraz z dowodem doręczenia – k. 10 akt ZUS/

Decyzją z dnia 24 lipca 2023 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U z 2022 r., poz. 1009 ze zm.) stwierdził, że R. R. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 9668,24 zł, w tym:

1) z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 01.2015 r. do 06.2015 r. w kwocie: 3514,84 zł

odsetek za zwłokę: 2680 zł

2) z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 01.2015 r. do 06.2015 r. w kwocie: 1676,46 zł

odsetek za zwłokę: 1281 zł

3) z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 01.2015 r. do 06.2015 r. w kwocie: 292,94 zł

odsetek za zwłokę: 223 zł.

Wskazano, że na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, odsetki naliczane będą nadal do dnia zapłaty włącznie z tym dniem. Odsetki za zwłokę naliczane są na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325).

W uzasadnieniu organ rentowy podkreślił, że płatnik składek nie dopełnił obowiązku określonego w art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w związku z tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych, działając na podstawie art. 83 ust. 1 ww. ustawy, określił wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie

zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Składki na ubezpieczenie społeczne, FP, FGSP za miesiąc czerwiec zostały ustalone stosownie do okresu podlegania ubezpieczeniu w czerwcu 2015. Składka zdrowotna została a ten miesiąc naliczona w pełnej wysokości.(decyzja k. 14 akt ZUS, zestawienie – k. 16 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w załączonych do akt sprawy aktach ZUS, które nie były kwestionowane przez strony postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2023.1230 t.j),obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym, wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Na mocy art. 13 pkt 4 powyższej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1285) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne **jest miesięczna i niepodzielna.** (art. 79 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne nie ulega zmniejszeniu proporcjonalnie do okresu podlegania temu ubezpieczeniu. W myśl art. 79 ust. 2 ustawy z 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych składka na ubezpieczenie zdrowotne jest bowiem miesięczna i niepodzielna. **Liczba dni podlegania w danym miesiącu ww. ubezpieczeniu nie ma wpływu na wysokość odprowadzanej składki.**/por. w tym zakresie wyrok SA w Szczecinie z dnia 8.12.2015 r, III AUa 194/15/

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą są obowiązane, bez uprzedniego wezwania, opłacić składki na ubezpieczenie zdrowotne za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianym dla składek na ubezpieczenie społeczne. (art. 87 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych)

Zgodnie z treścią art. 104 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 1100) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy opłacają pracodawcy.

W myśl art. 107 ust. 1 przytoczonej ustawy składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

Według art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i

spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Płatnik składek na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż:

- 1) do 10 dnia następnego miesiąca – dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;
- 2) do 5 dnia następnego miesiąca – dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 3) do 15 dnia następnego miesiąca – dla pozostałych płatników.

Stosownie do treści art. 24 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych należnościami z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne są: składki, odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia oraz dodatkowa opłata.

W świetle znajdującego odpowiednie zastosowanie na mocy art. 31 i 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i przepisu art. 26 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz.1128) podatnik odpowiada całym swoim majątkiem za wynikające ze zobowiązań podatkowych podatki.

Zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 1-5 wyżej wymienionej ustawy systemowej, Zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności: zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, przebiegu ubezpieczeń, ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek, ustalania wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu tych składek, ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, wymiaru świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Od decyzji Zakładu przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

Przekładając powyższe na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że organ rentowy decyzją z dnia 24 lipca 2023 r. - na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych określił zadłużenie wnioskodawcy A. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Nie ulegało bowiem wątpliwości, że w spornym okresie wnioskodawca podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej, w związku z tym powinien opłacić składki na poszczególne fundusze. Wysokość składek określonych w decyzji co do zasady nie była kwestionowana przez ubezpieczonego, poza miesiącem czerwcem 2015 r, bowiem podlegał ubezpieczeniu tylko na początku miesiąca. Z załączonego zestawienia należności wynika, że składka została za ten miesiąc pomniejszona proporcjonalnie w ramach funduszu ubezpieczeń społecznych, FP i FGSP. Natomiast składka zdrowotna należna jest w pełnej wysokości, mając na względzie cytowaną powyżej regulację ustawową, co do niepodzielności tej składki.

Odnosząc się natomiast do podniesionego przez odwołującego zarzutu przedawnienia roszczeń Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 24 ust. 4 ustawy systemowej należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne.

Zgodnie z ust. 5 f tego przepisu bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia przez Zakład postępowania w sprawie wydania decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna.

Momentem początkowym zawieszenia biegu terminu przedawnienia jest wszczęcie postępowania a nie wydanie decyzji./postanowienie SN z dnia 11.07.2023 r, (...) 294/22/.

Zawieszenie biegu terminu przedawnienia sprawia , że w terminie przedawnienia nie uwzględnia się co prawda okresu, w którym bieg przedawnienia był zawieszony, ale uwzględnia się okres przedawnienia, który poprzedzał okres zawieszenia. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia polega na wstrzymaniu dalszego biegu tego terminu na czas występowania okoliczności powodujących zawieszenie. Okresu trwania tych okoliczności nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu, a zatem jeżeli termin przedawnienia rozpoczął bieg, a następnie uległ zawieszeniu, to po ustaniu przyczyny zawieszenia biegnie on nadal. Czyli czas sprzed zawieszenia biegu terminu sumuje się z czasem po zawieszeniu do uzyskania pełnego okresu zawieszenia.

Także Wojewódzki Sąd Administracyjny w G. w wyroku z dnia 26 lutego 2020 roku ((...) SA/GI (...)) wskazał, iż art. 24 ust. 5f ustawy systemowej łączy zawieszenie biegu terminu przedawnienia z wszczęciem postępowania o podstawę wymiaru składek lub obowiązek ich opłacenia i następuje z momentem wydania decyzji w tym przedmiocie, zaś prawomocność decyzji decyduje wyłącznie o zakończeniu stanu zawieszenia. Przedawnienie składek następuje tylko wtedy, jeśli nastąpiło ono przed wydaniem decyzji wszczynającej postępowanie o ustalenie podstawy wymiaru składek lub obowiązku ich opłacenia.

Mając na uwadze powyższe rozważania oraz to, że w okresie od dnia 14.02.2017 r wszczęto postępowanie w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym, które zakończyło się prawomocnym wyrokiem SA w Warszawie z dnia 13.10.2020 roku, a w okresie od 29.06.2023 roku wszczęto postępowanie w przedmiocie stwierdzenia zadłużenia za okres od stycznia do czerwca 2015 roku, doszło do zawieszenia biegu terminu przedawnienia w tych okresach, a w konsekwencji do nieprzedawnienia należności z tytułu składek.

Należy zaznaczyć, że do składek na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, mają zastosowanie terminy przedawnienia odnoszące się do składek na ubezpieczenia społeczne.

Skoro do składek na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, mają zastosowanie terminy przedawnienia odnoszące się do składek na ubezpieczenia społeczne, to należy odwołać się do art. 24 ust.4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Wobec powyższego zarzut przedawnienia nie może być w rozpoznawanej sprawie skutecznie podniesiony, bowiem w niniejszej sprawie nie doszło do przedawnienia należności składowych.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzając od wnioskodawcy na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w Ł. kwotę 1800 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U z 2018 r. poz. 265.). Wnioskodawca mimo świadomości, iż organ rentowy złożył wniosek o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, a ewentualnie przegranie procesu wiąże się z obciążeniem kosztami zastępstwa procesowego, co wynika z wcześniejszych orzeczeń SO i SA w W., nie przedstawił do dnia zamknięcia rozprawy żadnych okoliczności uzasadniających zastosowania art. 102 kpc. Nie wnosił również o nieobciążanie **kosztami zastępstwa procesowego**.